І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЛЮТОГО 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 10, 1961 No. 27. VOL. LXVIII.

ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ ПОГІРШИЛО Б ЕКОНОМІКУ НА ДОВШУ МЕТУ — ТВЕДРИТЬ КЕННЕДІ

ПРЕЗИДЕНТ ЗАЯВИВ, ЩО ВИСТУПАТИМЕ В ОБОРОНІ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ

Вашингтон. — Президент Кеннеді на третій пресовій конференції в дні 8-го лютого, яка відбулася в новому будинку державного департаменту, при 297-ох журналістах, заявив, що не можна тепер зменшувати прибуткові податки, бо це пошкодило б економіці країни, коли дивитися на її ріст з дальшої перспективи. Президент заявив, що краще є вкласти ті суми, які дістали б платники податків при зменшенні прибуткових податків, в такі програми, які будуть корисні для економіки, коли оцінювати її з довшої мети. Кеннеді сказав, що в квітні цього року його економічні дорадники здадуть йому звіт про стан економіки, і тоді можна буде вирішити, які дальші заходи будуть потрібні для скріплення економіки країни. На думку Президента зменшення прибуткових податків спричинило б те, що прибутки державної скарбниці зменшилися б на яких $5 більйонів, і тоді не було б можливе здійснювати пляни уряду в ділянці допомоги шкільництву, втримати оборонну систему на належній висоті і видавати федеральну допомогу для підтримки здоров'я в цій країні. В урядових колах передбачають, що економічна знижка спричинить дефіцит в федеральному бюджеті на цей рік, що кінчається 30-го червня 1961 р., в сумі $1.700,000,000 і в найближчому фінансовому році 1962 — на суму $2.000,000,000. Такі суми мали згадувати на черговій конференції Президента з конґресовими демократичними провідниками, яка відбулася в Білому Домі 7-го лютого.

Велику частину конференції присвятив проблемі оборони громадянських прав. Президент заявив, що у відповідному часі „він спробує вжити свого морального авторитету і становища Президента", щоб розв'язати справу сеґреґації в школах в Ню Орлінсі, Луїзіяна, та в інших місцевостях. Про шкільну кризу в Ню Орлінсі Президент заявив: „Мій погляд є такий, що всі студенти повинні мати таку саму можливість відвідувати публічні школи без огляду на свою расу, бо цього вимагає конституція. Це є в згоді, на мою думку, з переконанням американського народу, і тому не може бути тут жадного сумніву". Кеннеді сказав, що він уже обдумує, що може зробити, щоб в Ню Орлінсі були виконані накази суду в справі об'єднання шкіл для білих і кольорових учнів. „Учні мусять дістати дозвіл відвідувати школи, якщо суд видав такий наказ", — казав Президент. Він відповідав на запити журналістів ще в численних інших внутрішних проблемах і склав такі заяви: 1) Він наказав головному лікареві ЗДА при Уряді публічного здоров'я створити осередок для справ здоров'я дітей, який має займатися спеціяльними проблемами дітей, головним чином дослідами причин затримки умового розвитку дітей. 2) Кеннеді сказав, що він дійсно вірить в те, що сказав у зверненні про Стан Унії, що „ця країна стоїть перед найбільшими небезпеками" в найближчих чотирьох роках. 3) На думку Президента було б дуже добре, коли б підприємці і працедавці склали собі кодекс етичної поведінки, подібно як це зробили робітничі спілки. При цій нагоді Кеннеді натякнув на те, „що великі електричні компанії змагали до того, щоб обманювати уряд. 4) Президент заявив, що військові помічники досі не дали йому ще повного звіту про те, чи СССР веде перед в продукції керованих ракет, чи ні. Досліди цієї проблеми мають бути закінчені до 20-го лютого. Але Президент заявив, що вірить в те, що той звіт виявить, що ЗДА є забезпечені проти ворожої атаки. В пресі були появились новинки про те, що спеціяльна комісія ствердила, що СССР не веде перед у ділянці керованих ракет, але Білий Дім заперечив правдивість того звіту. Представник республіканців сенатор Еверетт Дірксон заявив, що домагатиметься окремого переслухання в Сенаті в цій справі.

Сенатська Комісія затвердила номінацію Вівера

Вашингтон. — 8-го лютого Сенатська Банкова і Валютова Комісія більшістю 11-ох до 4-ох голосів затвердила номінацію д-ра Роберта С. Вівера на становище адміністратора Федеральної Будівельної Комісії. Затвердження цієї номінації відбулося після дводенного переслухання в цій комісії і після запевнення президента Кеннеді про льояльність нюйоркського правника негритянського походження, який є першим негром, що займає таке високе становище. Проти д-ра Вівера були закиди в тому, що він мав бути членом підривних організацій, але на основі документів Федерального Бюра Інвестиґацій президент Кеннеді міг ствердити невірність цих закидів. Проти затвердження цієї номінації були: голова цієї комісії сенатор Вілліс Робертсон та два демократичні сенатори Джан Спаркман із Алабами і Вілліям Блеклі з Тексасу, і сенатор-республіканець з Ютаг — Воллес Беннетт. Повний Сенат має погодитися на рішення комісії.

В АМЕРИЦІ

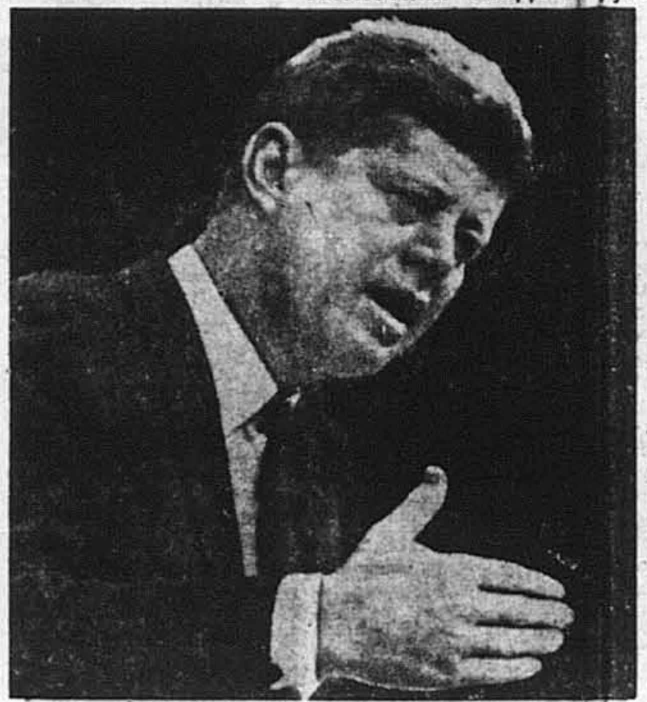
● **Пресова секретарка** пані Джан Ф. Кеннеді Памела Тирнер повідомила, що на дипломатичному прийнятті в Білому Домі, яке відбулося 8. лютого, і в якому взяли участь крім Президента і його дружини 93 голови закордонних представників із дружинами та визначні представники державного департаменту, не подавали гостям горівок ані лікерів, тільки частували їх американськими і французькими шампанськими винами.

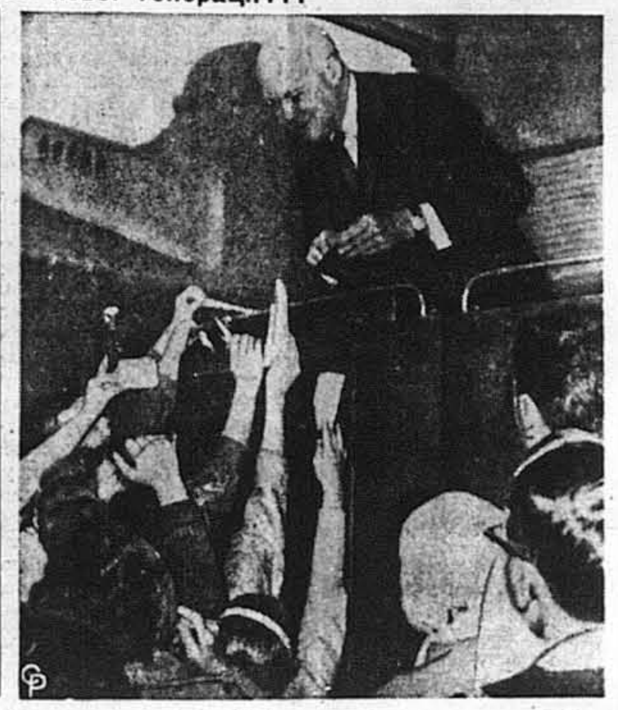
● **Бразилійський президент** Жаніо Квадрас вислав листа до совєтського прем'єра Хрущова, в якому заявив, що на його думку, тісніші взаємини Бразилії з СССР „причиняться до миру в світі і до взаїмного добробуту". Цей лист Квадроса був відповіддю на ґратуляційні депеші Хрущова і президента СССР Леоніда І. Брежньова з нагоди інавґурації президента Бразилії.

● **З Остіну** в Тексасі повідомляють, що там аж 26 кандидатів стараються про сенаторське становище, яке залишив сенатор Линдон Б. Джансон, ставши віце-президентом ЗДА. Про вибір на сенатора старається і Вілліям А. Блеклі, який з номінації губернатора стейту Тексас займає це становище до 4 квітня ц. р., це значить до дня виборів нового сенатора. Між кандидатами є і один республіканець і один негр. фармер Ер. Семс.

● **Представник** федерального уряду вніс просьбу до федерального суду в Ню Йорку, щоб той зарядив конфіскату золота банкіра Антоні Г. Атляса, який помер 19-го липня 1960-го року в Буенос Айресі, залишивши у сховках нюйоркських банків золота вартости $16,999. Згідно з законом це золото має стати власністю держави, бо закон із 1934-го року забороняє приватним особам бути власниками золота в штабах.

Смолоскип влади в руках нової ґенерації...

Президент Джан Ф. Кеннеді свою інавґураційну промову в січні ц. р. почав ствердженням, що „смолоскип влади переходить в руки нової ґенерації". Повага, серіозність і журба, що характеризували відповіді Президента на запити в справах внутрішньої і закордонної політики, ставлені йому на пресовій конференції в середу 8-го лютого, відбиваються і на його молодому обличчі. Тим часом „старша ґенерація", попередній президент і тепер громадянин Двайт Д. Айзенгавер із помітним відпруженням на лиці та з дотепами на словах підписує автоґрафи із свого вагону на залізничій стації в Сан Бернардіно в Каліфорнії в дорозі на вакації, які думає провести в Палм Спрінґс в тому стейті.

ЗДА мусять втримувати свої збройні сили по всьому світу

Вашингтон. — Віце-шеф штабу армії генерал Клайд Д. Едделман, промовляючи на конференції Ветеранів Закордонних Воєн, заявив, що ЗДА мусять втримувати всі роди збройних сил, розкинені по всьому світу, і то в такому стані, щоб вони в кожному часі могли відбити нуклеарну або збройну аґресію, так звану малу або велику війну. Ця промова високого військовика важлива тим, що уряд президента Кеннеді недавно заявив, що всі промови вищих військовиків мусять бути контрольовані представниками державного департаменту і департаменту оборони. Уряд наказав зробити повну переоцінку оборонних плянів, і в тій зміні скількість збройних сил поза межами ЗДА буде грати визначну ролю. Збройна сила цієї країни має бути така могутня, щоб майбутній аґресор не мусів ані хвилю вагатися, що початок нової аґресії, — це певна для нього поразка і катастрофа.

Південна Корея проти негайного з'єдинення тієї країни

Сеуль. — Президент Південної Кореї Посун Юн, який став наступником Синґмана Рі в серпні мин. року, заявив, що він є проти переговорів із північно-корейськими комуністами за негайне з'єдинення країни, бо спершу треба скріпити Південну Корею політично й економічно та придбати для неї більшу повагу. Південно-корейський президент твердив, що загально вважається, що сто корейських демократів не можуть дати стільки ефективної праці, скільки дають десять здисциплінованих північно-корейських комуністів. 63-річний південно-корейський президент, який за конституцією не має виконної влади, але може „дораджувати" урядові, одверто критикував політику теперішнього уряду д-ра Джана М. Чанґа, яка — за його твердженням — ні в чому не направляє економічної ситуації країни. Зрештою, през. Посун Юн, так само, як Синґман Рі, є за з'єдиненням цілої Кореї на базі вільних виборів. Він не сумнівається, що корейці дають першенство демократії над диктаторською системою комунізму.

РОЗГОРТАЄТЬСЯ АКЦІЯ ВШАНУВАННЯ ШЕВЧЕНКА У СТОРІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТИ

Заставка до пресових повідомлень Комітету Пам'ятника Шевченкові. Проєкт заставки приготовила Мистецька Комісія із п. Святославом Гординським на чолі. Під цією заставкою наша преса друкуватиме тепер усі повідомлення, зв'язані з Шевченківським Роком

Місяць тому створений з ініціятиви УККомітету крайовий Комітет Пам'ятника Шевченкові починає розгортати широку акцію для вшанування пам'яті Кобзаря в сторіччя його смерти, зокрема підготову до збіркової кампанії для здобуття фондів на побудову пам'ятника у Вашингтоні, що має початись уже в недалекому березні. Тим часом, з поодиноких громад надходять інформації про оформлювання місцевих Комітетів Пам'ятника Шевченкові, що співпрацюватимуть із крайовим в тих самих цілях. Крайовий Комітет відкрив уже свою канцелярію в приміщеннях Наукового Товариства ім. Шевченка при 13-ій вулиці в Ню Йорку та заанґажував проф. Івана Вовчука на її керівника. Востанньому наспіли вістки про оформлення Шевченківських Комітетів у Сиракюзах та Пасейку. Збільшується також рух у публікаціях на Шевченківські теми. До виданих уже УН-Союзом і НТШ Шевченківського збірника та збірки Шевченкових поезій долучається тількищо випущений з друку у В-ві Миколи Денисюка 10-ий том із повного видання творів Тараса Шевченка за редакцією проф. Павла Зайцева, що охоплює Шевченкові листи. У Бібліотеці Нацологічної Літератури в Шикаґо вийшла, як її другий випуск, праця проф. Віктора Доманицького: „Тарас Шевченко", що на 116 сторінках поміщує 19 статтей і есеїв з різних ділянок шевченкознавства. У книжці багато ілюстрацій. В Едмонтоні вийшло міміографічним друком „Шевченківське Свято", матеріяли для вшанування пам'яті Тараса Шевченка у сторіччя його смерти, із короткою промовою видавця — Союзу Українців Самостійників, промовою Яра Славутича: „Велич Тараса Шевченка", кількома віршами Шевченка для деклярації та нотами пісень до слів Шевченка. Публікацію впорядкували проф. Яр Славутич і проф. Сергій Дремченко.

Айзенгавер виїхав на відпочинок до Пальм Спрінґу в Каліфорнії

Палм Спрінґс, Каліфорнія. — 8-го лютого сюди прибув на двомісячний відпочинок експрезидент Айзенгавер із дружиною і заявив журналістам зараз після приїзду, що „чудово є бути приватним громадянином". Експрезидент прибув поїздом до Сан Бернардіно, звідки автом приїхав до Палм Спрінґсу. З Айзенгавером є його „малий штаб". Панство Айзенгавер замешкали в коттеджі з 4-ма спальнями, який був гарно прибраний на приїзд колишнього президента. 300 осіб вітали Айзенгавера в Сан Бернардіно. На бажання колишнього президента в Палм Спрінґсі не було жадного парадного вітання, тільки на головній вулиці був напис „Вітайте, Айк і Мемі!". Експрезидент не має з собою свого авта і випозичив собі лімузину з шофером в місцевій фірмі. Зараз після приїзду недавній президент пішов на грище, щоб грати в ґольфа з своїми приятелями. Айзенгавер відмовився говорити про актуальні політичні справи.

Альжирські араби мобілізують в Марокко 25,000 своїх земляків

Рабат. — Закордонно-революційний уряд альжирських арабів з осідком в Тунісі проголосив мобілізацію серед альжирських арабів, які в числі коло 165.000 живуть в Марокко. У висліді тієї мобілізації альжирсько-арабські націоналісти сподіваються посилити ряди своєї партизанської армії на нових 10.000 до 25-000 військовиків у віці від 20 до 30 років. За безпосередній поштовх до того нового набору членів альжирсько-арабської Армії визволення західні обсерватори вважають великі транспорти зброї, які наспіли для альжирців з Совєтів і Болгарії до мароккан ських портів. Альжирські араби приготовляються до великої весняної офенсиви в західньому Альжирі, звідкіля то французи відтиснули партизанів, що відчували брак не так людей, як модерної легкої зброї. Ця військова метушливість альжирських арабів звертає увагу західніх обсерваторів на тлі ніби-то злагіднення французько-альжирського конфлікту, що наблизив час до безпосередніх французько-арабських переговорів. За безпосередній та вирішний вступ до тих переговорів уважають недалекі то відвідини туніського президента Габіба Бурґуїби у французького президента де Голя. Коли Марокко відхилилось у сторону Совєтів і тому прийняло до своїх портів совєтську зброю для альжирських партизанів, то Тунісія є проти збільшення совєтських впливів в Африці і тому сприяє порозумінню альжирських арабів з Францією.

В Парижі починаються наради шістьох европейських держав

Париж. — В четвер 9 лютого мав прибути до Парижу канцлер Західньої Німеччини Конрад Аденауер для участи в нарадах над створенням політичної конфедерації шістьох европейських держав, зв'язаних з існуючим уже Европейським Спільним Ринком, Европейською Вугільною і Сталевою Спільнотою і Европейською Спільнотою Атомової Енерґії. Цього ж дня і в п'ятницю прибудуть до Парижу голови інших держав плянованої політичної спільноти, до якої входять Франція, Західня Німечина, Італія, Бельгія, Люксембурґ і Голляндія. З ідеєю створення такої політичної спільноти виступив уже давніше французький президент де Голь і — після багатьох безпосередніх розмов між головами окремих держав і їх представниками, — ця ідея має тепер багато виглядів на здійснення.

В Одесі „вичищено" першого секретаря обласного комітету Компартії

Москва. — Згідно з повідомленням совєтської пресової служби ТАСС, переданого в середу 8 лютого ц. р., в Одесі усунено А. І. Федосєєва із становища першого секретаря обласного комітету Комуністичної Партії України. На його місце призначено М. С. Сініца. Це усунення уважають продовженням заповідженої Нікітою Хрущовим чистки в рядах партійних і сільського господарських керівників, відповідальних буцім-то за „зриви" в сільському господарстві України. Відбулося це усунення Федосєєва на зборах обласного Комітету Одеси, що в ньому брав участь перший секретар ЦК КПУ Миколо Подгорний, який ствердив, що закиди Хрущова проти партійного керівництва в Одесі відповідають правді.

КЕННЕДІ ЗАЯВИВ ДАЛЬШУ ПІДТРИМКУ ДЛЯ НАТО

КОЛ. ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН АЧЕСОН БРАТИМЕ УЧАСТЬ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ НАТО

Вашингтон. — ЗДА покладаються далі на Організацію Північно-атлантійського пакту (НАТО), як на свій „центральний найважливіший оборонний союз" — заявив през. Кеннеді у спеціяльній вступній заяві до своєї останньої пресової конференції в минулу середу 8 лютого ц. р. Він підкреслив, як окремі завдання НАТО, — об'єднання Західньої Европи та співпраця в ділянці допомоги відсталим країнам. ЗДА стоять за збереженням збройної сили Західньої Европи, що значить — за коментарями преси, що през. Кеннеді не відкличе військ ЗДА з Европи. На запит журналістів у зв'язку з цією заявою, Президент не потвердив газетних вісток, наче б він плянував взяти участь в найближчій Раді НАТО в травні ц. р. в Осльо, але й не заперечив їх, а просто заявив, що над цією справою тепер ще не призадумується. Він повідомив про притягнення до нарад над відношенням до НАТО дол. державного секретаря Діна Ачесона. Амбасадором ЗДА при НАТО став Томас Фінлетер. Що стосується дальшої американської політики супроти СССР, то Президент повідомив, що він сподівається відбути в цьому тижні кілька нарад з прибулим вже до ЗДА американським амбасадором з Москви, Ллевелином Томпсоном, при чому в тих нарадах візьмуть участь також спеціяльний дорадник державного департаменту в справах Східньої Европи Чарлз Болен і колишній американський амбасадор в Москві, призначений недавно на амбасадора до Югославії, Джордж Кеннан. У зв'язку з нарадами над дальшим відношенням до Совєтів, Президент згадав про дві справи, які тісно зазублюються за американсько-совєтські взаємини, а саме про справу Ляосу і Конґа. Він ствердив, що „ми стурбовані цими справами, як також — я певний — і вони (большевики) — ними турбуються". Важливу заяву склав през. Кеннеді у відношенні до Західньої Німеччини. Запитаний про останню західньо-німецьку пропозицію щодо вилати одного більйона дол. на поправу американського платничого балянсу, през. Кеннеді ствердив, що ЗДА не є вдоволені цією пропозицією: „вона не відповідає існуючій проблемі ані можливостям". Однак Президент висловив переконання, що в дальших перегонах з Західньою Німеччиною вдасться осягнути кращу злагоду. (Ця заява Президента викликала негайну реакцію західньо-німецького уряду, який проголосив заяву що він вестиме в цій справі дальші переговори з ЗДА, ото ж відкрив двері до можливостей ревізії своєї останньої пропозиції на більшу користь Америки). Президент Кеннеді дав зрозуміти, що прив'язує велике значення до приязних взаємин з Західньою Німеччиною, залвивши, що він сподівається бачити в цьому тижні західньо-німецького міністра закордонних справ Гайнріха фон Брентано, коли той в іншій справі прибуде до ЗДА. На запит журналістів, які хотіли щось ближче дізнатись про пляни през. Кеннеді у відношенні до Куби й інших диктатур у Південній Америці, Президент ствердив, що „ми вважаємо справу Куби й її експортування революції по всій Латинській Америці за справу найпершої важливости". Він заявив, що в теперішньому часі призначений ним на голову міждепартаментової групи Адольф Берле нараджується з державним секретарем Діном Раском і асистентом державного секретаря для міжамериканських справ Томасом Манном і після узгіднення їхніх поглядів та виготовлення ними спільного конкретного проєкту — він відбуде в цій справі відповідні наради та прийме рішення. Так само у ході нарад перебуває проблема Ляосу. Все ж, през. Кеннеді натякнув, що американські пропозиції в цій справі передано вже до відома західнім союзникам для взаємного узгіднення.

Рада Безпеки ОН перервала наради над справою Конґа до наступного тижня

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки, яка вже другий тиждень радить знову над справою Конґа, перервала у вівторок 7 ц. м. свої засідання на необмежений час, щоб дати змогу різним своїм членам порозумітись з своїми урядами. Сподіваються, за твердженням преси, що Рада Безпеки відновить свої засідання в половині наступного тижня. Валеріян Зорін безуспішно противився перерванню нарад, настоюючи, що на всякий випадок перерва не повинна тривати довше, як до п'ятниці цього тижня. Колишнє французьке Конґо, що сусідує з колишнім бельгійським Конґо почерез ріку тієї самої назви, як також Ніґерія і Мадаґаскар звернулись до цьогомісячного президента Ради Безпеки, англійця Патріка Діна, щоб Рада вислухала також їх думку про ситуацію в Конґо. Валеріян Зорін знову атакував Бельгію, яка ніби винувата в ув'язненні Люмумби. Репрезентант Бельгії Вальтер Льорідан негайно рішуче відповів, що Люмумбу арештували і тримають у в'язниці конґолійські мурини. Представник Конґа Еваріст Льолікі рішуче спротивився звільненню Люмумби, кажучи, що його звільнення стало б гаслом для нової хвилі терору збоку прихильників Люмумби. Він твердив, що на недавній конференції 5-х африканських країн в Казаблянці, які приняли прокомуністичне та пролюмумбівське становище, були приявні, як репрезентанти прихильників Люмумби з провінції Орієнталь, три бельгійські комуністи, які тількищо вернулись з інструкціями з Москви. Одинаково президент Конґа Касавубу, як і президент провінції Катанґи Чомбе рішуче спротивились плянові роззброєння всіх конґолійських формацій.

У СВІТІ

● **Англійський прем'єр** Геролд Мекміллен з гумором зустрів в парляменті гостру критику збоку свого сина, посла Моріса Мекміллена, на адресу господарської політики уряду. Мекміллен - батько заявив у своїй відповіді в парляменті: „Як бачите, достойний посол з Галіфексу (виборчої округи його сина) виявив у свому виступі однаково свою незалежність, як інтеліґенцію. Не знаю, звідки він узяв одно і друге". Цю заяву прем'єра парлямент прийняв вибухом сміху й оплесками. Уряд дістав вотум довір'я 317 голосами проти 228.

● **Комуно-польський диктатор** Владислав Гомулка прийшов на зібрання членів малої Демократичної партії, яка разом із Людовою партією (колишнім „П'ястом") входить в урядову коаліцію, в якій вирішний, головний і насправді єдиний голос мають комуністи з т. зв. З'єдиненої польської робітничої партії. Гомулка прославляв своїх „союзників" заперечивши цим поголоски, що комуністи хочуть скасувати ці скромні зовнішні познаки ніби-то багато - партійної системи в Польщі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sun s, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Нові амбасадори

Призначення президентом Кеннеді цілого ряду нових амбасадорів знайшло в американській пресі негайний голосний відгук. Деякі номінації — читаємо в тих коментарях — відповідають проголошеній Джаном Кеннеді під час його виборчої кампанії засаді керуватися при виборі кандидатів на відповідальні становища у державній машині виключно критерієм їх фахової здібности. Однак, деякі призначення піддано гострій критиці, як саме заперечення цієї засади, при чому наводиться приклади висилання на важливі амбасадорські пости або приятелів родини Президента, або осіб, що заслужились у виборчій кампанії.

До першої категорії призначень у машині державного департаменту — номінацій правильних, ділових — зараховується залишення досвідчених фахових дипломатів Ллевелина Томпсона в Москві, Волтера Довлінґа в Бонні, Чарлза Болена на пості асистента державного секретаря для совєтських справ, призначення Джорджа Кеннана до Београду, Дейвіда Бруса з Бонну до Лондону, Лівінґстона Мерчанта до Оттави, експерта в далекосхідніх справах Едвіна Райшауера до Токіо, професора економіки Кеннета Ґальбрейта до Ню Делі. Можна зрозуміти перенесення фахового дипломата Генрі Байрода, колишнього амбасадора в Афганістані й Єгипті до Ірану. Але здивування викликає призначення двох відомих знавців далекосхідніх справ, асистента для справ Далекого Сходу в державному департаменті Джеймса Ґрагама Персонса на амбасадорський пост до маленької Данії, а амбасадора Даґлеса МекАртура мол., знаменитого знавця японсько - китайських справ — на амбасадора до Бельгії. А вже цілком одверту критику викликало призначення на амбасадора у демократичній Швайцарії приятеля родини Кеннеді, Е. Т. Смита з Палм Бічу на Флориді, який колись був амбасадором на Кубі й стягнув на себе гострі закиди короткозорости й сторонничости, як палкий звеличник кубинського реакціонера - диктатора *Фульхента Баттісти. Та сама критика стосується* призначення на амбасадора до Ірляндії Ґрета Стокдейла, бизнесмена з Флориди й приятеля тамошнього демократичного сенатора Джорджа Смадерса, без ніякого минулого на дипломатичній службі. Велике здивування викликало також призначення на амбасадора до Франції генерала Джеймса Ґавена, героя другої світової війни й видатного військового дослідника й теоретика, який, проте, ніколи не займав ніяких дипломатичних постів і має буцімто тільки поверховне знання французької мови.

Справа амбасадорських номінацій хвилює американські політичні кола, бо вона набрала неприємного розголосу ще за президентури Д. Д. Айзенгавера. Не забулася історія призначення на Цейльон амбасадора, який на переслуханні в сенатській Комісії щиросердно признався, що він не вміє вимовити прізвища цейльонського прем'єра, покійного Бандаранайке. Відомо, що в зв'язку з появою книжки двох американських політичних кореспондентів Ледерера й Бардіка „Поганий американець" („Аґлі Амерікен") про недоліки в закордонно - політичній службі ЗДА, обсаджуваній людьми без дипломатичного досвіду та без знання мови, відносин, історії й культури країн, до яких їх призначено, — у Конґресових комісіях довший час переводилось слідство. У тій книжці зверталось, зокрема, увагу, що в той час, коли на далекосхідні чи південноамериканські керівні становища в амбасадах ЗДА попадають інколи люди завдяки лише персональним зв'язкам чи партійним заслугам, але без фахової підготови — большевики довгими роками вишколюють своїх кандидатів на згори передбачені пости в Азії й Африці у спеціяльному Інституті в Москві. Тому, наприклад, Джеймс Рестон гостро таврує деякі закордонно - політичні номінації президента Кеннеді, стверджуючи, що коли Президент буде призначати „своїх приятелів і приятелів своїх приятелів", замість дійсних фахівців, то Конґрес незабаром прийде до переконання, що „це та сама стара політична історія, тільки вбрана у гарні фрази".

Різка й одверта критика деяких ходів нового Президента публіцистами з його власного табору подає не тільки доказ незалежности американської преси, але й надію, що такі помилки можуть бути лише виїмковими.

Коекзистенція на практиці

Окремі представники провідних політичних кол Великої Британії і навіть подекуди британські офіційні чинники останнім часом досить прихильно висловлювалися в справі можливости коекзистенції з Совєтським Союзом, зокрема „вершинних" зустрічей із Хрущовим і прийняття червоного Китаю до Об'єднаних Націй. Особливо активно підтримувала концепцію співіснування з Москвою британська Партія Праці.

Коекзистенційні настрої у Великій Британії використали московські і місцеві комуністи не тільки для розгортання й поглиблення своєї пропаґандивної та підривної політичної роботи, але так само, як в багатьох інших країнах, для посилення своєї шпигунської роботи на терені Великої Британії.

Характеристичним прикладом, як використовує Москва коекзистенційні можливості, може послужити викрита в січні ц. р. шпигунська афера з викраданням із британської бази підводних човнів у Портленді і передаванням до Москви військових секретів, особливо важливих для боротьби з підводними човнами. Шпигунська діяльність совєтських агентів і оплачуваних ними британських „співробітників" на цій базі, спрямована на збирання не тільки згаданих, але і взагалі всіх потрібних воєнноважливих матеріялів, почалася п'ять років тому, значить після відвідин Хрущова у Великій Британії в 1956 році.

Ще більше характеристичною для совєтської шпигунської роботи на терені чужих держав може бути стосована при тому метода. Головний керівник і організатор акції здобування даних про конструйовані і випробовувані в Портленді радарові прилади, „Ґордон Лонсдейл" прибув до Великої Британії з фальшивою канадійською метрикою і з фальшивим пашпортом. Там встановив він контакти з наміченими для своїх цілей британськими громадянами, зокрема з співробітниками згаданої бази Ґаррі Фр. Ґутоном і його нареченою Гелен Джі. Представився він, як комодор Александер Джансон, заступник морського аташе амбасади... ЗДА у Лондоні і здобув їх довір'я, покликуючись на „союзні інтереси" ЗДА і Великої Британії, зокрема на бажання перевірити, чи правильно використовують британські військовики дані їм американськими союзниками інформації щодо підводних експериментів. В усій цій методі очевидне перфідне намагання большевиків скомпромітувати на випадок викриття веденої ними „роботи", З'єдинені Держави Америки і звернути проти них публічну опінію Великої Британії. Переведене Скотленд Ярдом і генеральним прокуратором слідство показало, що „комодор американської фльоти" — це невідомий на прізвище росіянин і совєтський громадянин, який не має нічого спільного ні з ЗДА, ні з Канадою, на пашпорт якої він прибув до Великої Британії.

Так виглядає на практиці пропаґована Совєтами коекзистенція, що, згідно з виразною заявою Хрущова, має служити інтересам комунізму і приспішувати його перемогу над Заходом.

А. Заплітний

СУЧАСНІСТЬ В ОЦІНЦІ ФІЛОСОФІВ

У „Свободі" з 31-го січня ц. р. подано короткий звіт реферату проф. Карського на тему „Головні елементи політики ЗДА супроти Польщі". В ньому сказано між іншим: Для одних, як наприклад для філософа Б. Рассела, краще жити під комуністичним режимом, як дозволити вибухнути атомовій війні. Подібний погляд заступає також А. Тойнбі, а за ним поважна частина американської, англійської та інших західніх спільнот".

Це останнє твердження про подібність думок філософа Б. Рассела і проф. А. Тойнбі на справу співжиття та атомової війни йде врозріз з усіми думками й поглядами, які будь-коли висловлював у своїх наукових творах та розвідках англійський історик протягом майже 40-літньої своєї діяльности.

Б. Рассел набув популярности кілька років тому, коли виступив з проєктом, щоб вільний світ, без будь-яких умов, зрезиґнував з атомової самооборони, знищив атомову зброю і пасивно чекав на свою дальшу долю з рук московських правителів. Він казав, що атомова війна може знищити всю нашу плянету, і тому ліпшим виходом є повна капітуляція, як повне знищення, ліпше бути „red", ніж „dead". Він потішає вільний світ, що пасивний опір примусить московських володарів числитися з волею населення, і що кінець-кінцем навіть такий тиран, як Джінґісхан, минувся, а людство знову віджило і віднайшло свій шлях.

Очевидно, що проф. А. Тойнбі не міг поминути в своїх творах атомової зброї та майбутньої атомової війни, величезної нищівної сили та загрози від неї, але він прийшов до цілком відмінних висновків, як філософ Б. Рассел.

А. Тойнбі вважає, що атомова війна не є неминуча. Вона не мусить прийти і принести з собою катастрофу. Тільки якась дуже важлива справа, як, наприклад, намагання осягнути геґемонію в світі, може її започаткувати. Певним є, що ЗДА із-за цієї справи не почнуть війни, а Совєтський Союз, хоч з наміром таку геґемонію осягнути не криється, довго буде застановлятись, поки скаже останнє слово. Тому, хоч постійний розвиток технології підсуває ідею створення одної світової держави, якою управляла б одна воля, контролюючи атомову енергію в цілому світі з одного центру, вона є ще справою дальшої будучности. Одначе, А. Тойнбі не має сумніву, що колись ці справи стануть дуже актуальними і зможуть дати початок війні. Є багато даних, каже він далі, що „зловісна Ваґнерівська атомова увертюра може розійтися прозаїчно і безслідно". Він наводить для прикладу з всесвітньої історії, коли дві ривалізуючі держави — римська імперія перших імператорів і держава Партів — жили в сусідстві спокійно 600 років. Деяку подібність до теперішніх відносин можна знайти в поставі ісламського та християнського світів, які довгі століття намагалися усунути один одного з лиця землі, але ні той, ні другий не вирікались своєї віри, не зрікалися своєї незалежности. Згодом обидва світи зрозуміли, що кожному з них належиться якесь місце на цій землі.

Якщо йде про співіснування, то варто навести думки англійського історика з 1955 року. Він писав тоді, що сила, яка може працювати в напрямі проти співіснування, традиційний московський апетит на щораз нові землі. Це є сила, яка має страшну розгонову потужність, бо вона працює вже від 14-го століття. За цей час московське зернятко гірчиці вибуяло в дерево, яке затінює цілий світ. Московська імперія поширилася з передмість Москви до Берінґової протоки, до Паміру, до Одри і Нісси. Чи зможуть люди з Кремлю переломити в собі глибоко закорінений навик загортати одну країну за другою?

Питання поставлено так, що в ньому є вже й відповідь. Уважний читач зверне також увагу на те, що дерево, про яке була мова, — не твердий дуб, але крихке гірчичне бадилля. Отже, можна мати поважні сумніви щодо його міці.

В головному творі А. Тойнбі в „Науці історії" зустрічаємо такі думки: „Російська імперія віджила свій вік десь коло 1881 року, а вмерла з хвилиною зречення царя Миколи II. Вона вернулась до життя лише завдяки ґальванічним поштовхам, які вийшли від модерного Заходу" (в роках 1918 - 19 і 1941 - 45). „Якби трагедія московської універсальної держави розвивалася без стороннього встрявання, то ми були б свідками, як імперія, заснована Іваном III і поширена його наслідниками, розпалася на цілий ряд держав уже в 1918 році". Якби сучасні відновлювачі московської імперії виступили збройно, щоб накинути західньому світові свою геґемонію, і щастя їм не дописало, то вони привели б її до цілковитого упадку. Вони втратили б не тільки надбання Сталіна, Леніна, Петра I, але навіть Івана III через розвал величезного тіла імперії на менші частини, якою було Велике Московське Князівство в 15 столітті".

Якщо йде про духове лице московського імперіялізму в формі сучасного московського комунізму, то А. Тойнбі каже, що „він на довшу мету не має вигляду здобути собі симпатію, прихильність і стати притягальною силою для довколишнього світу. Цей комунізм не стане хвилею із запевненою тривалою будучністю, бо він не освітлює життьового шляху і дає дуже малу духову поміч людині в її особистих невдачах, труднощах чи клопотах щоденного життя". „Я не знаю ні одної релігії чи ідеології, яка полонила в минулому якусь поважну частину людського роду, не бувши дуже помічною людині у всіх прикрих моментах її життя. Такою хвилею буде напевно відновлена релігійна віра, але ніколи комунізм. Цим я не хочу сказати, що ми, сучасники, можемо сидіти бездільно і чекати, поки безкритичні ідеалісти, слабодухи та мешканці колоній розчаруються в комунізмі, — навпаки, ми повинні здавати собі справу, що комунізм є тепер поважною проблемою і великою загрозою, яка вимагає відповідного пляну і акції". Коротко: А. Тойнбі не бачить розумної причини капітулювати перед московським імперіялізмом і зрікатися таких скарбів, якими є особиста воля та незалежність своєї країни.

Отже, погляди проф. А. Тойнбі і філософа Б. Рассела стоять на протилежних кінцях лінії.

Ів. Вовчук

В. ШУЛЬҐІН ЛІКВІДУЄ „НЕПОРОЗУМІННЯ"

(2)

Чи монархіст Шульґін вірить у правду комунізму, коли закликає однодумців не ліпати совєтської влади? Ні! Він послідовний великодержавник і виступає в обороні російського великодержавства, скріплюючи яке большевики організують в Москві імперські маскаради національних формою культур, де молодь в національній одежі вигукує: „Росія, Росія, Росія родіна моя!" Це зворушує старого великодержавника, і він радить своїм землякам забути минуле, бо воно — роз'єднує. Мало того, він радить не говорити й про майбутнє, бо „воно нас роз'єднує. Майбутній рай на землі ми мислимо неоднаково" з комуністами. ..."Що ж об'єднує? — запитує Шульґін. — Об'єднує сучасне", тобто великодержавна політика большевиків.

В математичному колі, як доказував француз де Меснер перший градус найближче стоїть до 360-го, вони навіть доторкаються. Шульґін своїм зверненням, закликаючи визнати некоронованого царя нинішнього, намагається замкнути імперське коло. Деспотична система великодержавства російського чи то за царя коронованого, чи за большевиків з некоронованим деспотом в засаді близькі й рідні, їх єднає московський месіянізм.

Звернення В. Шульґіна написане в м. Володимирі над Клязьмою, давній столиці Андрея Боголюбського, звідкіля започатковано війну Московії проти України вандальською руїною Києва 8 березня 1169 року. Літопис твердить, що руїнники три дні грабували Київ, „церкви обдирали з ікон, книг, риз і дзвони всі позабирали". Майстри кремлівської політики, помилувавши Шульґіна за 30-річну боротьбу проти них, не припадково оселили автора звернення в тій колишній столиці князівства московського. Імперська містика Шульґінові не чужа. Згадуючи про свою антибольшевицьку минувшину, він каже, що прокуратор, після дослідження його антисовєтської діяльности, заявив: „Ну, це діла давно минулих днів". Наводячи ці слова Шульґін, „перепроваджений" до СССР з Югославії в 1945 році, пише, що помилувано його в 1956 році. Того ж року повернулась до нього і дружина з еміґрації.

Замикаючи коло імперської політичної думки, Шульґін підкреслює, що большевики, які продовжують імперську політику, впрягають у неї „русскі низи, темні й бідні" за царату. Дореволюційну Росію порівнює Шульґін з океаном, дном якого були ті русскі низи, а над поверхнею якого підносились виразники „русскої культури". Великий осяг він добачає в тому, що большевики залучили до імперського будівництва „русскє імперське дно". „Є труднощі — пише він. — Зрозуміло, що не все гаразд при такому ґрандіозному процесі" ... Але це, мовляв, дрібниці, головне ж в тому, що большевики вірні засадам великодержавства. „Кремль оберігається дбайливо, з усіма стародавніми церквами, перетвореними в музеї ... а в Філях у повній недоторканості стоїть хата, де в 1812 році відбував нараду Кутузов". А насаджені з Москви в столицях національних республік „князі Малия Руси" нещадно руйнують усе, що свідчить про окремішність уярмлених народів, щоб стерти всякі сліди історичної відрубности. Але про це автор звернення не згадує.

Задивлений у внутрішньоімперські осяги большевицької системи, Шульґін переконує своїх компатріотів за кордоном, що в зовнішній політиці совєтська Росія веде політику миру. „Совєтська влада є одною з підстав миру", — твердить 82-літній імперський тиґр. Він напевно знає, що його твердження большевики самі заперечують своєю зовнішньо - політичною практикою холодної війни, яка в кількох пунктах стає вже гарячою з участю Москви. Але ж його звернення має на меті переконати русских, щоб не перешкоджали большевикам зміцнювати береги імперського моря. А море те нині дуже широке і дуже небезпечне для самих кремлівських керманичів. Глибинні національні хвилі не послаблюються. Великодержавника Шульґіна, далекого від большевизму, єднає з ним завтрішня небезпека для імперії, що криється в тих хвилях.

Чи перекреслює Шульґін своїм зверненням свою попередню 30-літню антикомуністичну діяльність? Ні, він тільки виправляє „непорозуміння", що тривало 30 років. Розповідаючи про минуле Шульґін невиразно згадує про свою „нелеґальну подорож до Совєтської Росії в рр. 1925 - 26". Повернувшись з тієї „таємничої" подорожі, що „від початку до кінця була зорганізована відповідними органами совєтської влади", які створили були „Трест" для русской еміґрації, Шульґін видав на еміґрації, при допомозі того „Тресту" книжку „Три столиці". В ній спостережливий автор сказав багато такого, що він повторює нині у зверненні. Свій висновок про бачене і запримічене він формулює так: „Все як було, тільки трохи гірше". І це повторюється в книжці кільки разів, після опису різних сторін з життя імперії. Тепер, звертаючись до своїх однодумців, він переконує їх, що „большевики нічого з російської історії не викреслили, вони лише перегорнули сторінку її і продовжують далі те саме, тільки краще. Нинішнє, вважає автор звернення, є продовженням вчорашнього, „в якому було написане моє маленьке щастя". І це єднає монархіста - чорносотенця Шульґіна з „комуністом із комуністів", Хрущовим, що проводить основну лінію московського єдинодержавства.

Почалося те єднання далеко раніше, ще перед поверненням, чи пак „перепровадженням" Шульґіна до СССР. У своїй сповіді - зверненні він не раз натякає на це. „Коли закінчилась війна, я опинився на еміґрації і там написав книжку „1920 год". В ній я висловив свою думку, чому біла програли війну. Цю книжку на особисте бажання Леніна перевидано в Совєтському Союзі".

Ленін знав, що робив, наказуючи перевидати без змін книжку запеклого антикомуніста. Знав, бо бачив, що з різних позицій, ніби протилежних, і Шульґін і він з усіма большевиками боролися за скріплення імперського єдинодержавства. Багато думок, висловлених тоді, коли Шульґін відштовхувався від большевиків, повторює він нині в зверненні.

Один епізод з книжки „1920 год". Большевицька дивізія Котовського розгромила якусь частину Добровольчої армії, в якій був Шульґін з своїми двома синами. Пробираючись по території, захопленій військами Котовського, Шульґін потрапляє в руки червоноармійців, які „пропонують" обміняти його добру військову одежу на цивільну. Під час „торгу" Шульґін чує, як червоноармійці лають Петлюру. „Чому ви так проти Петлюри?" — запитав він. — „Та він же самостійник" — „А ви?" — „Ми за єдину і неподільну", — була відповідь червоноармійців. „В мене, — пише ідеолог білої армії, — делікатно висловлюючись, очі полізли на лоба. Три дні тому я з двома синами, з правого й лівого боку, з друзями і родичами, по-скитськи епічно бився з дивізією Котовського. І ось, виясняються, сталося легке непорозуміння: вони теж за єдину і неподільну". (В. Шульґін, „1920 год". Рабочее издательство „Прибой" — 1926 г.).

Через сорок років Шульґін те „непорозуміння" виясняє. Вже тоді він бачив, що червоні „справді ллють кров тільки за те, щоб відновити „богохранимую Державу Российскую". „Вони своїми червоними арміями (зробленими по білому) рухаються у всі боки, аж доки не дійдуть до твердих меж, де починається міцний спротив інших державних організмів. Це й будуть природні кордони майбутньої Росії. Інтернаціонал змиється, а кордони залишаться. Отже, серед червоних уже настільки зміцніла „біла мисль", що відновлення Росії прийде через червоне безумство" („1920 год").

У наведеному уривку — В. Шульґін сорок років тому. Що ж дивного, коли він нині, щоб усунути „легке непорозуміння" в русскій політичній думці, яке сталося після того, коли від ударів національних революцій імперська корона покотилася на брук кличе росіян об'єднатися навколо некоронованого царя. Шульґін послідовний, він замикає політичне коло російського єдинодержавства. А що однодумці?

ПОЧАТОК ЗИМИ

Остання квітка
вийшла з хати.
Мороз.
А віття мріє,
йдучи спати,
Про купіль рос.
Що шиба —
то мольберт,
Вікно —
неоцінена фреска.
На покуті ікона
грецька —
Прибіжище мольби.

Метелиця снує
запаску,
Вибілюючи на льоду.
Усоте хтось
повторить казку
Про Снігурівну
молоду.

ОЛЬГА ЛУБЄЬКА

Василь Мудрий

РОЛЯ МИТР. А. ШЕПТИЦЬКОГО В ГРОМАДСЬКОМУ ЖИТТІ

(Доповідь, виголошена на конференції НТШ в честь Митрополита в дні 14 травня 1960 р.)

(2)

Цим цінностям я хочу далі присвятити дещо уваги. Найкращою пам'яткою по митрополиті Андреєві буде по вічні часи уфундований ним Український Національний Музей. Цей музей при вул. Мохнацького у Львові коштував Митрополитові багато не тільки грошей, але й труду. Велику вартість представляли будинок і площа, але просто неоцінену вартість становили зібрані в ньому і коштом Митрополита набуті мистецькі збірки, бібліотека і рукописний відділ. Для утримання музею були призначені два доми при вул. Зємялковського (колись палата Яна Стики, а потім осідок Олекси Новаківського), і при вул. Петра Скарги. У 1920 роках прийшла до цього велика кам'яниця на розі вулиць Кохановського і Пілсудського. Її продано, а за ці гроші поширено Національний Музей новою будовою. Відкриття музею відбулося 12-го грудня 1913 року. У 1930 роках засновано окрему і нову статутову фундацію п. н. „Український Національний Музей ім. Митрополита Андрея Шептицького". Згідно із статутом фундацію вела її Кураторія, зложена тепер уже з представників українських центральних установ культурного й наукового характеру, з одного представника Митрополичої Капітули та з одного представника родини Шептицьких.

Митрополит уфундував поважну гуманітарну установу, а саме „Народну Лічницю" у Львові при вул. Скарги, подарувавши для неї площу і будинок. „Народна Лічниця" давала безплатну лікарську допомогу бідному населенню Львова. Її директорами по черзі були: д-р Євген Озаркевич, д-р С. Дрималик, д-р Ів. Куровець і д-р Тит Бурачинський. За головства д-ра Курівця приступлено до будови шпиталю ім. Митрополита Шептицького на площі Лічниці. Його будову закінчено після довшої перерви аж у 1937-му році.

Митрополит подарував для львівської філії Т-ва Опіки над молоддю дім при вул. Хордоровського. В цьому домі знайшла приміщення і „Порадня Матерей".

Для Т-ва „Просвіта" Митрополит подарував перед першою світовою війною двір і кількадесят морґів поля біля нього (решта з парцеляції) в селі Милування, Товмачівського повіту. „Просвіта" докупила ще сто морґів поля і побудувала там славетну сільсько - господарську однорічну школу для селянської молоді. Директорами тієї школи були інженери - аґрономи П. Думка, М. Творидло і Е. Брилинський та Михайло Панашій. Для „Сільського Господаря" Митрополит подарував у селі Коршові після парцеляції двір і 18 морґів саду. Там урухомлено садівничу школу „Сільського Господаря".

У Львові закупив Митрополит на Личаківській дільниці пісківню, де мала бути заснована скляна ґута, але війна 1914 року цьому перешкодила. Частину тієї пісківні подарував під читальню „Просвіти" для личаківської дільниці, а два будинки і площу для школи ім. князя Льва. Ця школа належала до сітки шкіл „Рідної Школи".

На передмісті Львова Богданівка Митрополит подарував прегарну площу під „Український Народний Дім". Щоб підтримати український промисл Покійний вложив біля $20,000 у розбудову фабрики цукорків „Фортуна" у Львові.

В часі найзавзятішої боротьби за український університет у Львові (після домагання польського сенату львівського університету спольонізувати університет) Митрополит виголосив у червні 1910 року в австрійській палаті панів велику промову в університетській справі, домагаючись створення окремого університету для української молоді, а доки його не буде — збереження утраквізму цього університету.

У 1914 році Митрополит відіграв велику ролю у справі нової виборчої ординації до галицького сойму, яку на його пропозицію обидві договірні сторони, українці і поляки, прийняли, а галицький сойм схвалив. У договірному акті була Митрополитом внесена точка про заснування українського університету, яку поляки прийняли.

Велика війна перервала реалізацію цього всього. Дня 2-го вересня 1914 р. російська окупаційна влада арештувала Митрополита і вивезла до Нижнього Новгороду, а звідти до Курська. На початку 1915 року в січні перевезли його до тюрми Єфимівського монастиря у Суздалі. З вибухом революції, перед Великоднем 1917 року, нашого Митрополита звільнено.

Я не буду тут спинятись над тим, що Митрополит осягнув тоді на церковному полі в Росії і як заснував католицьку, московську Церкву східнього обряду, бо це не моя тема.

Натомість мушу згадати, що Митрополит відвідав у часі революції Центральну Раду в Києві та склав візити не тільки провідникам Центральної Ради, але й Генеральному Секретаріятові.

З Києва через Петербург і Швецію та Німеччину восени 1917 р. вернувся до Львова. Українське громадянство з тієї нагоди вручило йому почесний дар — 312.000 корон. Митрополит додав до тієї суми ще своїх 2.100.000 корон і закупив 24-го березня 1918 року Посіч - Майдан з 3.670 морґами лісу. Увесь цей лісовий простір ляг в основу фундації „Захист ім. Митрополита Андрея для сиріт". До цього докупив ще 30-го червня 1918 р. 390 морґів деревостану в сусідстві Посіч - Майдану за півтора мільйона корон. Таким чином „Захист для сиріт" був добре забезпечений. Значно пізніше Митрополит докупив до захисту 232 морґи землі в Зарваниці під хліборобсько - ремісничу школу для українських сиріт.

Ще одна акція Митрополита перед першою світовою війною заслуговує на увагу, а саме: Українське Педагогічне Т-во у Львові вело цілу низку приватних шкіл не тільки у Львові, але й інших містах. Для потреб середньошкільної молоді воно вибудувало у Львові при вул. Потоцького великий будинок в українському стилі під бурсу. Т-во задовжилось до тієї міри, що будинок міг бути зліцитований. Митрополит відкупив цей будинок за (було це в 1912 р.) 155.000 корон. З тих грошей Т-во сплатило борг й урухомило бурсу при вул. Хшановської для 120 хлопців середньошкільників.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

В Бінґгемптоні, Н. Й., на ратуші повівав український прапор

Цього року, як і трьох попередніх літ, місцевий мейор Бирнс з найбільшим зрозумінням і симпатією до українських самостійницьких аспірацій проголосив день 23-го січня, понеділок Днем Української Незалежности. Церемоніяльне підписання Декляарції Незалежности в приявності делеґатів місцевих українських національних організацій відбулося в п'ятницю 20-го січня в бюрі мейора, а таке ж саме церемоніяльне вивішення прапору влаштовано мейором відбулося в понеділок 23-го січня о год. 9-ій рано.

В неділю 22-го січня о год. 5 по пол. в залі української католицької парохії відбулася святочна Академія для ширшого громадянства. Потішаючим явищем на академії була активна участь місцевих молодечих організацій СУМА і Пласт-у.

Е. В.

Нюарк у поклоні Великим Роковинам 22-го Січня

Українська громада Нюарку у стейті Н. Дж., величаво відсвяткувала 29 січня Свято Самостійности і Соборности, в домі Української Централі, при вул. Вілліям. Перед очі численної публіки, у якій ми бачили не лишень старше громадянство, але і наше майбутнє, — молодь, що з'явилася здебільшого у сумівських та пластових одностроях, пересунулася дуже цікаво продумана і скомпонована п. В. Б. Будним програма: — „Піснею та словом по сторінках боротьби українського народу", що творила нерозривну рецитаційно - хорову цілість.

День 22-го січня. — це ж день нашої найбільшої державної слави, величі і радости і таким саме намагалися зобразити і показати його всі виконавці програми. Свято почалося відчитанням Універсалів, що гарно виконали дві молоді юначки, одна в однострою пластунки, а друга в сумівськім однострою.

У вступному слові сотник М. Кононів попросив, щоб приявні повстанням з місць і мовчанкою вшанували пам'ять тих, що віддали своє життя за нашу Державу.

Оригінальну змістом і формою святочну промову виголосив редактор В. Давиденко. У промові було мало „лірики", але зате було те, що найважніше — оптимізм, на що промовець наводив чимало прикладів. Комуністичні, як теж і білоґвардійські еміґранти, московські червоні і білі поневолювачі, бояться найбільше того, що вже напевне в коротці станеться — Нашої Української Державної Самостійности. Публіка вислухала промову з найбільшою увагою від початку до кінця і у всіх, без виїмку, ред. Давиденко залишив враження, глибоко вдумливого промовця.

Мистецьку частину виконав чоловічий хор „Трембіта" під керуванням В. Б. Будного з вдалими рецитаціями на тлі хору — наших відомих артисток, пань Іванни Кононів і Валі Калин. Ми були свідками оригінальної і нової програми.

Були це рецитації і пісні — дуети пань І. Кононів і В. Калин, що знаменито передавали інтерпретації настроїв цілости, переплітаних продукціями хору, що накреслював картину боротьби українського народу від найдавніших до наших часів. Кожна доба була позначена своїм питомим стилем, добраною до цього ритмікою вірша та характеристичної до часу пісні. Цілість мала на меті підкреслити віру в перемогу української правди, і ця віра спирається на вірі в Бога, на доцільности всенародного геройства і боротьби.

Треба сподіватися, що теперішня нова управа „Трембіти", яку очолює д-р І. Ярош та активні члени хору доложуть усіх старань і допоможуть теперішньому керівникові, п. Будному поставити хор на такому рівні, щоб він чарував своїх, а чужинці, щоб подивляли в ньому наш найбільший мистецький вияв.

Ярослав Петрович

Михайло Мирош

Український артист-маляр, що саме тепер має свою виставку в Міжнародній Галерії при 1095 Медісон Евню в Ню Йорку. Виставка, що почалася 31-го січня і триватиме вже тільки до неділі, 12-го лютого, мала великий успіх, про що свідчать також її оцінки в американській пресі. Л. Е. Л. з „Джорнел Американ" про цю виставку м. і. пише: „Михайло Мирош, романтичний виглядом і в свому мистецтві, поєднює реалізм з тріюмфальними, ліричними кольорами в багатьох його студіях фіґур, квітів і домів...".

Виставка М. Мороза

Виставка олійних малюнків Михайла Мороза, що відбулася в січні ц. р. в нюйоркській ґалерії „Панорас", показала 21 новий твір нашого мистця. Були це майже без виїнятку осінні красвиди, мальовані минулої осени. Ті малюнки мали те все, що визначає цього мистця і що дає пізнати його твори з першого погляду: пастозно накладені фарби, замилування до гарячих червоно - жовтих барв, а передусім динамічне перетворювання баченого, що надає його творам більшої чи меншої, але завжди приявної, драматичности.

Михайло Мороз

В порівнянні з двома попередніми виставками в тій самій ґалерії, як теж із творами, виставленими деінде, можна помітити, як Мороз прямує до щораз більшого і чіткішого звільнення свого малярства від усього, що відтягає увагу від чисто-малярського способу вислову. З цього погляду найцікавіші на виставці були ті твори, де мистець, так би сказати, ішов приступом і давав образ в одноразовому безпосередньому схопленні, без пізніших спроб викінчувати образ. В таких творах збережена цінна безпосередність первісного малярського об'явлення, відчутого і схопленого інстинктовно. Ці малюнки стоять часто на межі певної експресіоністичної абстракції, бо форми і барви стратили в них уже свою реальність, хоч, з другого боку, те, що він хотів зобразити, — осінь, вповні передане самими гамами кольорів. Нам здається, що мистець повинен іти далі в цьому напрямі вільного малярського вислову, де перед ним розкриваються нові малярські можливості.

Через те, що майже всі малюнки сюжетно ті самі (осінь), мистцеві не скрізь удалося оминути деякої кольористичної повторности, бо в погідний осінній день небо все блакитне, дерева жовто-червоні, вода зелена, а гори сині. Тому добре було б, коли б Мороз поширив теми своїх малярських зацікавлень поза осінні мотиви, і взагалі красвиди. Це внесло б у його малярство більшу різноманітність, бо дотеперішні найкращі його малюнки асоціюються невідклично з понаттям одніеї пори року. Тим часом, його малюнки на подібні мотиви, показані в меншій групі, роблять куди сильніше враження, і це ми мали нагоду обсервувати на недавній виставці українського мистецтва в Дітройті, де твори Мороза викликували немале зацікавлення професорів і студентів тамошнього Інституту Мистецтва.

Вкінці треба відмітити, що американська мистецька критика прийняла останню виставку Мороза прихильно, а журнал „Арт" зазначив, що Мороз у свому малярстві розвиває далі проблеми, висунені батьком сучасного малярства, Сезаном.

С. Г.

Вашинґтон відзначає 22-го Січня

В неділю 22-го січня в залі готелю Вашингтон українська громада столиці святкувала врочисто 43-ті роковини проголошення Четвертого Універсалу. Організатором свята було Об'єднання Українців Вашингтону.

Свято почалось американським гимном, який відіграла на фортепіяні п. Патриція Пилипець, після чого голова Об'єднання д-р Омелян Антонович відкрив програму. Між гостями привітав він п. Казиса Шкірпу, першого литовського посла до УНР. У черговій глибоко подуманій святочній промові, п. Кость В. Варварів представив акти 22 січня в їх історіософічному та, сказати б, психологічному аспекті. Пан Микола Ставничий відчитав уривки з 4-го Універсалу в українській та англійській мовах.

Черговою точкою була промова запрошеного гостя, конґресмена Едварда Дервінського з Шикаґо, якого представив зібраним п. Стефан Скубик. Конґресмен Дервінскі, син польських батьків, які то давно еміґрували до цієї країни, вибраний вже вдруге до Конґресу з рамени Республіканської партії. Завжди близько стояв до національних проблем іміґрантів і помагав організувати комітет Поневолених Народів у Шикаґо. У своїй промові конґресмен Дервінскі впевнював українців-громадян Америки, що вони, як народженці або нащадки народженців своєї далекої батьківщини, мусять внести свій вклад знання обставин, ідей та культурно-національних притаманностей в американський світ і тим його збагатити. Він закликав українців в цій країні не покидати батьківських звичаїв, не забувати своєї мови і все бути готовими служити своїм поневоленим братям тими цінностями, які їм дає вільне життя. Було б великою трагедією, може більшою ще як колишня невдача після актів 22 січня, якби українці у вільному світі завели своїх братів в час, коли їм знову відкриється воля, і якби не були готові дати очікуваної від них моральної й матеріяльної помочі, співпраці в новій державній будові, а то й провідництва.

Останню частину свята виповнили мистецькі виступи. П-ні Тамара Варварова продеклямувала з експресією „Попіл імперії" Клена. Потім, проф. Петро Прус з Филаделфії захопив приявних своїм мистецьким скрипковим сольом і оригінальними композиціями Коса - Анатольського, Жука та Лисенка, з Шубертовою „Аве Марія" в наддаток. Акомпаньював йому п. Лев Ласкін.

Спільним відспіванням українського національного гимну закінчилося свято.

с.

ПОМЕР МИХАЙЛО КАМІНСЬКИЙ, СЕКРЕТАР 159 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

Скрентон, Па. — У вівторок 7-го лютого помер довголітній член УНСоюзу та секретар його 159 Відділу, Братства св. Михаїла, бл. п. Михайло Камінський. Покійний походив з Букачівець, Роґатинського повіту в Зах. Україні, прибув до Америки замолоду і був одним із активних громадян нашої старої іміґрації.

● **Юрій Книш,** син відомих українських діячів і журналістів Зиновія й Ірини Книшів, студент Манітобського університету у Вінніпеґу репрезентує цей університет разом з 12 студентами на Комонвелтській Конференції, що відбувається в цьому ж університеті в днях 1 до 10 лютого ц. р. В конференції беруть участь делеґати з 10 канадійських університетів.

Свято Державности 22-го Січня в Картереті, Н. Дж.

Невелика наша громада в Картереті і малохто знає про її життя, Церковні організації занимаються релігійними справами, забезпеченеві як Провидіння і Народний Союз своїми, і кожна по своїй ділянці провадить свою діяльність. Крім того в нас ще існує вже 10 років відділ ООЧСУ, який виконує, політично-громадську роботу. Завдяки невеликій кількості енерґійних людей, наша громада відсвяткувала Свято Державности.

Мейор Скіба, 18-го січня ц. р. підписав Проклямацію, якою проголосив неділю 22 січня „Українським Днем". В той самий день перед міським урядом повівав український національний прапор поруч американського.

Офіційна частина Свята Державности відбулась в неділю 22-го січня в залі „Найтґен Скул Авдиторіюм". В год. 4-ій по пол., парох греко-катол. церкви о. Я. Федик у вступнім слові з'ясував значення 22-го січня в нашому народі. Проф. М. Чировський виголосив доповідь, в яких обставинах формувалась наша Держава, пов'язуючи її визвольні змагання, які тривають по сьогоднішній день.

Хар Гомін під дир. М. Кормелюка почав Святочну Академію співом американського гимну, а відтак в мистецькому виконанню відспівав ряд пісень, сольові партії виконували І. Федак, і Е. Науменко, та фортепіяновий супровід був в руках Л. Кормелюк. Треба підкреслити, що мозольна праця дир. М. Кормелюка не пішла намарно.

Українські національні танки під керівництвом пані Симчак виконали *наші діти:* І. Дитиняк, Б. Хомут, Л. Якубович, Б. Хомут, Н. Конів, О. Хомут, М. Дреботій, Р. Глучик, І. Дреботій і Л. Глущик.

Деклямації „Майдан Софії" і „Заклик" віддеклямували: Х. Принада і Л. Глущик.

Слід звернути увагу на наш доріспт, який не є охоплений молодечими організаціями, але має любов до свого рідного.

Академію закінчено співом українського національного гимну.

І. Рачинський

● **Святомир М. Фостун,** співробітник часопису „Новий Шлях" в Вінніпеґу, закінчив студії міжнародного права у Високій Правничій Школі в Шикаґо, захистивши дисертацію про питання Тибету в світлі міжнародного права.

● **Вірко Балей,** 22-річний ліяніст з Каліфорнії, виступить із своїм першим у Ню Йорку концертом в п'ятницю, дня 10-го лютого ц. р. в Літературно-Мистецькому Клюбі, о год. 8-ій вечора. У програмі концерту твори Моцарта, Бетговена, Брамса, Бартока, Дебюссі, Шопена, Степового і власні композиції.

ПРОТОКОЛ

НАРАД ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

які відбулися

Дня 2-го лютого 1961 року на „Союзівці" в Керґонксон, Н. Й.

В нарадах узяли участь усі члени Гол. Екзекутивного Комітету, а саме: гол. предсідник Д. Галичин, заступники гол. предсідника Й. Лисоґір і Анна Герман, гол. касир Р. Слоодян і гол. секретар Я. Падох та гол. редактор „Свободи" А. Драган.

Наради відкрив гол. предсідник Д. Галичин, в год. 11:00 перед полуднем й подав програму, яку приявні на нараді, одобрили.

Після розгляду намічених справ винесено наступні ухвали:

1. ІНВЕСТИЦІЇ

а. Морґеджі:

Прийнято до відома уділення, згідно з попередніми

91 Circle Drive North, Elmont, N. Y.	$ 9,500.00
419 E. 142nd St., Bronx, N. Y.	10,000.00
2349 — 51st W. Iowa St., and 855 — 57th N. Western Ave., Chicago, Ill.	25,000.00

б. Бонди:

Прийнято до відома продажу відкликаних бондів 4m N. J. Highway Authority, Genl. Rev. Bond, Ser. "C" due 1/1/88 .... $ 4,160.00

Прийнято до відома виконання ухвали Гол. Екзекутивного Комітету з дня 3-го жовтня 1960 р. відносно купна дому при 79 Гренд Ст. в Джерзі Ситі. В цьому домі, після переведення найконечніших робіт, будуть приміщені часово магазини, архіви й частинно бюра Головної Канцелярії.

2. СОЮЗІВКА

Після справоздання з минулорічного сезону на „Союзівці", складеного її управителями Д. Слободяном і В. Квасом, винесено ряд організаційно-адміністраційних ухвал та побажань щодо поліпшень, які будуть введені в новому сезоні. Важніші поміж ними такі: викінчення гардероби, тушів і т. п., коло купального басейну, будова окремого басейну для дітей, перебудова й модернізація деяких кімнат, будова нової каплиці, а головно будова нового павільйону. Відносно павільйону переглянено дві оферти будівничих й ухвалено подбати про ще більше оферт.

3. КУЛТУРНО-ВИХОВНІ СПРАВИ

Схвалено влаштувати також в цім році на „Союзівці" дитячі табори. Табір для дівчат до 12 року життя відбудеться в часі від 24-го червня до 15-го липня, а для хлопців до 12 року життя від 16-го липня до 8-го серпня ц. р. Курс українознавства для старшої молоді відбудеться в часі від 7-го серпня до 30-го серпня ц. р. Зголошення на курс будуть приймані до кінця травня ц. р. Від Екзекутиви таборами й курсами буде опікуватися заст. предсідника Йосиф Лисоґір.

Обговорено питання культурно-розвагових суботішніх програм на „Союзівці" в часі літнього сезону й ухвалено доручити відання ними Управі „Союзівки". Дорадником у цих справах буде ред. А. Драган.

З нагоди сотих роковин смерти патрона УНСоюзу, Т. Шевченка, ухвалено відбути на „Союзівці" в дні 10-го березня ц. р. річне засідання Культурної Комісії УНСоюзу, а в дні 11-го березня ц. р. скласти вінок під пам'ятником Т. Шевченка, а на вечір того дня підготовити на „Союзівці" відповідну ювілейну програму. Вслід за ухвалою винесеною 29-го грудня 1960 р. рішено пригадати Відділам УНСоюзу обов'язок активно включитися в усі ювілейні Шевченківські святкування, а зокрема допомогти в переведенні успішної збірки на будову пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

4. ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ

Головний секретар УНСоюзу, Я. Падох, склав справоздання з підготови й проходження нової передконвенційної кампанії в ювілейному році патрона УНСоюзу, Т. Шевченка, вказуючи на перешкоди, які в минулорічній й цій новій кампанії зготовила природа. Постановлено звернутися із окремим закликом до секретарів, організаторів та всіх відділових урядовців УНСоюзу до збільшення активности, щоб осягнути намічений успіх кампанії. Полагоджено деякі інші організаційні справи.

Після розгляду й вирішення деяких поточних справ меншої ваги, гол. предсідник Д. Галичин закрив наради, в год. 9:00 вечора.

головний секретар
Ярослав Падох,

†

В глибокому жалю повідомляємо Родину, Приятелів та Знайомих в ЗДА і Канаді, що 5-го лютого ц. р. ненадійно помер Наш Дорогий

МУЖ, БРАТ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ПОБРАТИМ

бл. п. Михайло БАРАН — КОБЕЛЬ

б. Український Січовий Стрілець і учасник Визвольних Змагань 1914-1920 років.

ПОХОРОНИ відбулися дня 9-го лютого 1961 року, з церкви св. Йосифа в Шикаґо.

Горем прибиті:

Катерина ДОМАНЧУК-БАРАНОВА — дружина
ІРИНА й ВІРА — доньки
ЮРІЙ — брат, дві внучки, родина в Рідному Краю
й Побратими Станиці Братства УСС в Шикаґо

Спорт

МІСЦЕВІ УКРАЇНСЬКІ „ДЕРБІ" В СІМКОВОМУ ТУРНІРІ

„ЛЕВИ" — СК СУМА „КРИЛА" 5 : 0 (1 : 0)

Шикаго, Ілл., 29-го січня. — В четвертих своїх змаганнях сімкового турніру зустрінулися „Леви" з другою українською дружиною Вищої Ліґи „Крилами". Ці змагання заповідалися цікаво, бо „Леви" тепер у добрій формі та й „Крила" добилися в попередніх зустрічах гарних вислідів: зі Швабен 1:1, з Іґелс 0:1 та зі Словаками 0:0. Вони стягнули до закритої галі велике число українських глядачів, серед яких були і такі, що давали „Крилам" легку перевагу шанс, беручи під увагу скромний вислід „Левів" з „Крилами" в попередньому сімковому турнірі. (Скромна перемога „Левів" 1:0).

Обидві дружини заграли ці змагання гарно, тихо та поджентелменськи та залишили на двотисячній різнонаціональній публіці приємне враження. „Леви" були на цілу клясу вищі і ще раз доказали глядачам, що вони є майстрами футболу і претендентами на першуна.

Після рівнорядної першої півгри (10 хвилин) „Леви" перебрали вповні ініціятиву і воротареві „Крил" Мішалову не осталось нічого іншого, як ще чотири рази витягнути м'яча зі сітки своїх воріт. „Леви", які заграли ці змагання гарно і прецизно (особливо Снилик і Стахровський), скріпили свої шанси на першість. „Крила" втратою цих точок зійшли з сьомого на дев'яте місце. Ворота для „Левів" стріляли: Стахровський 2. Снилик 2 і Лоско 1.

В змаганнях юнаків українські „Тигри" справили глядачам приємну несподіванку, перемігши заслужено нім. юнаків „Фортуни" 2:1 в своїй першій грі турніру.

Табеля Сімкового Турніру

	Точки
1. Іґелс	8 : 0
2. „Леви"	7 : 1
3. Словаки	7 : 1
4. Ганза	6 : 2
5. Литовці	3 : 5
6. Швабен	3 : 5
7. Фортуна	2 : 6
8. Грін - Вайтс	2 : 6
9. „Крила"	2 : 6
10. Спарта	0 : 8

Петро Головатий

ЗАКЛИК
ДО ГРОМАДЯН ЛІҐАЙ ВЕЛІ

Цей 1961 рік є роком сторіччя смерти найбільшого генія Тараса Шевченка. Всі українці, порозкидувані по цілому вільному світі, будуть по своїх силах улаштовувати концерти - академії, з чого весь дохід буде призначений на здвигнення пам'ятника у столичнім місті Вашингтоні. Ідея добра, ціль прекрасна! Хтось мусить дати цьому початок - ініціятиву і в нашій околиці.

Тому, Український Чоловічий Хор Ліґайвельської Округи, що існує понад 13 років і є відомий всім як безпартійний носій української культури й пісні, бере ініціятиву у свої руки і скликує на неділю дня 12 лютого 1961, в 4-ій годині по полудні в залі Ліґай Зенґербунд під числом 227 Норт П'ята вулиця в Аллентавн, Па., всі українські Громади, Парафії, Церковні Установи, філії УККА, Братства, Сестрицтва, Товариства, Організації Молоді, Хори, з міст: Аллентавн, Бетлегем, Істон, Нортгемптон, Палмертон, і всі до них приналежні містечка, для створення сталого і повночинного Комітету, завдання якого буде приготовити в нашій окружі, належний і гідний концерт - академію в честь найбільшого співця і пророка України, Тараса Шевченка.

Проситься ласкаво вище згадані громади - парафії й організації вислати на вище означений день і час своїх представників.

Спеціяльно апелюється до всіх хорів, співаків і любителів співу зголоситися до злученого хору, який є на приміті організувати.

За Ініціятивний Комітет:

Володимир Пипюк — голова,
Роман Гарас — секретар,
Іван Зазворський, Іван Бручак і **Олекса Федорак** — члени.

Ukrainian Male Chorus
617 N. Front Street
Allentown, Pa.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Місячник „Вперед"**, що виходив досі в Західній Німеччині у видавництві лівого крила Української Революційно - Демократичної Партії (УРДП) за редакцією Івана Майстренка й Бориса Левицького, припинив — як подає торонтонський часопис „Вільне Слово" — свою появу.

● **Часописи „Сучасна Україна"** — тижневик, і „Українська Літературна Газета" — місячник, що були видавані досі у Мюнхені у Видавництві Українського Товариства Закордонних Студій, перестали з кінцем грудня м. р. виходити і замість них почав появлятися від 1 січня ц. р. за редакцією Івана Кошелівця і Володимира Стахова місячник „Сучасність".

● **Мирослав Семчишин**, дотеперішній редактор часопису „Українське Життя" в Шикаго, перестав з днем 1-го лютого ц. р. виконувати обов'язки головного редактора цього тижневика і відійшов від редакційної праці.

Свята Літургія на грамофонних платівках

Видавництво Миколи Денисюка в Шикаго видало на двох довгограйних платівках Святу Літургію, яку служив у церкві св. Варвари у Відні о. д-р Володимир Гавліч з оо. Д. Ковалюком і І. Дашковським, при співі церковного хору під управою Андрія Гнатишина. Є це перша українська Богослужба награна на платівках у цілості. Хорові співи оперті на церковно-народних мотивах, опрацьовані композитором А. Гнатишином, деякі пісні взяті з літургічних творів інших композиторів. Шкода, що видавництво не подало докладної програми та пояснень до поодиноких частин св. Літургії, в тому також композиторів, яких твори виконує хор. Хор звучить добре, інтонація чиста, дикція назагал чітка, не чути піддавання тону диригентом, що у деяких хорах є звичкою і перериває у слухачів музичну думку цілости. Середня частина „Вірую" трохи за сильно „здраматизована" і через це тратить свій молитовний характер. Сольові точки в хорі виконують, між іншими, оперні співачки пані Іра Маланюк і Едіт Сапрун.

Платівки награні у віденській студії „Симфонія", виконані в Шикаго, колірова обгортка роботи мистця Оксани Мошинської.

Видавництво зробило добре діло, видаючи ці платівки, так для популяризації нашої церковної музики, як і для духової користи цих громадян, які не мають нагоди брати участи у нашій св. Літургії і можуть її вислухати вдома з платівок.

Кромі цих двох платівок видавництво М. Денисюка видало ще малу платівку, на якій є награні А. Гнатишина „Богородице Діво" (сольо Е. Сапрун), „Боже, вислухай благання" та „Ізбави од бід" Д. Бортнянського (сольо Х. Любченко) виконані також хором церкви св. Варвари у Відні, під мистецьким проводом А. Гнатишина.

О. З.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 11-го ЛЮТОГО 1961:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Річні і Місячні Збори Т-ва „Даражівщина", Відд. 275, в залі церковній, при Sussex & Green Sts., в год. 6:30 веч. — В. Юрків, секр.

ШИКАГО — ПІВДЕНЬ, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 220, в год. 7:30 веч., в церковній залі, при 4950 Савт Полайна вул. — Управа.

НЕДІЛЯ, 12-го ЛЮТОГО 1961:

КЛІВЛЕНД, Огайо — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра й Павла, Від. 102, зараз по співаній Службі Божій, в церковній залі, при 2280 W. 7th. — М. Бобечко, секр.

СЕРЕДА, 15-го ЛЮТОГО 1961:

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Клюб Поступовий", Відд. 70, в год. 7:00 веч., в УНДомі, при 96 Fleet St. — Управу Відділу на 1961 рік перевибрано ту саму, що була в 1960 році. — П. Костик, секр.

Посмертні згадки

Григорій ГРИБ, — член Відд. 58 УНСоюзу в Ютиці, Н. Й., помер 22-го січня 1961 р., по короткій недузі, в Фекстон шпиталі в Ютиці. Покійний походив із села Владичинці, пов. Тернопіль, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив в 1933 році та був зразковим членом Відділу і жертвенним громадянином. Полишив у смутку двох синів: Петра і Михайла, 5-ох внуків, та сестру, яка проживає у Рочестері, Н. Й. Похорони відбулися 25-го січня 1961 р. Покійного поховано на цвинтарі св. Петра й Павла в Ютиці. — Вічна Йому Пам'ять!

І. Я., секр.

Михайло ФРАНКІВ, — член Відд. 330 УНСоюзу в Лител Фолс, Н. Й., упокоївся в Бозі, по довгій недузі, дня 11-го січня 1961 р., на 46 році життя, у своєму домі у Waterville, N. Y. Покійний народився 1915 р. в Літел Фолс. До УНСоюзу вписався 1933 р. Покійний був одружений з Анною Стриск 1940 р. Працював як менаджер в Нитінг Міл Компані у Вотервіллі. В часі другої світової війни був відзначений медалею за хоробрість. В 1945 р. був ранений у Бельгії за що одержав відзнаку "Purple Hart". Покійний був лагідної вдачі, защо Його всі любили. Гордився завжди своїм українським походженням. Полишив у смутку дружину Анну, матір, батька, брата, тещу та велику ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся, при участі Родини, Знайомих та Членів Відділу, в дні 14-го січня 1961 р., із пох. заведення до St. Bernard Church у Вотервіллі, а опісля на цвинтар св. Марії Тавн оф Геркімер. — Вічна Йому Пам'ять!

Н. Паламар, секр.

Вільгельм МАКСИМ, — член Б-ва св. о. Миколая, Відд. 106 УНСоюзу в Шикаго, Ілл., помер 10-го січня 1961 р., по короткій і тяжкій операції, на 39-му році життя. Покійний народився на Закарпатській Україні. До ЗДА прибув 1949 року. В члени УНСоюзу вступив, разом із цілою родиною, в 1950 р. Полишив у великому смутку дружину Марію, й доньку Орисю. Похорон відбувся 14-го січня 1961., з пох. заведення до церкви Рожд. Преч. Діви Марії, на Савт Сайд 4946 S. Paulina St. Покійного поховано на цвинтарі св. о. Миколая — Гіґґінс Ровд і Десплейн Ривер при участі Родини, Знайомих та Членів Відділу. — Вічна Їй Пам'ять!

Г. Дацьків, секр.

РОЗШУКИ

КРЕВНІ з широких степів України та Північного Сибіру, пошукують свою рідню, яка виїхала до Америки (ЗДА), ще перед першою світовою війною в особах: Михайла **МАКОВЯКА**, як також **ФІҐЕЛЬ** шукає сестру Пазю, замужну **ФОРТУНА** та її мужа Зиґмунта, всі з села Устіянов, пов. Лісько, Зах. Україна. **Іван ДЯХВАЦЬКИЙ**, прозваний **КАБІН** з села Рівня, Сиверко Андрієвич **ЗАГАЧЕВСЬКИЙ**, з села Лобізва, пов. Лісько, Зах. Україна. Зголошення прохаємо слати на адресу:

Johan SZWEDA
714 Poplar Street
Philadelphia 23, Pa.

ТАРЗАН, ч. 4600. Вбивчі пляни.

Тарзан бачив неохайних білих людей, які обговорювали таємничий плян. — Так воно є, Монку, — сказав один. — Ми дамо змогу лордові Померой на стільки, щоб його втягнути . . .

Монк покивав головою з усміхом. — Дійсний геній, малий Джов . . . Нашою ціллю є тої захланний, коли він почує про тайну святиню . . .

— Так ми дозволимо йому „вкрасти" фальшиву мапу . . . Малий Джов висловився з кривавим ентузіязмом. — А тоді ми підем за ним до джунглі, і . . !